

Bản án số: 136/2019/HNGĐ-PT

Ngày : 18/9/2019

v/v tranh chấp nuôi con sau ly hôn

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Trần Thị Thanh Thảo.

Các thẩm phán:

1. Bà Mai Vân Anh.

2. Bà Nguyễn Thị Kiều Trang.

- Thư ký phiên tòa: Bà Trương Việt Hoa - Thư ký Tòa án nhân dân Thành phố Hà Nội.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội: Bà Nguyễn Mai Thanh - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Trong các ngày 28/8/2019 và ngày 18/9/2019 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội xét xử phúc thẩm công khai vụ án hôn nhân gia đình thụ lý số: 97/2019/TLPT-HNGĐ ngày 24/7/2019 về yêu cầu thay đổi nuôi con sau ly hôn.

Do bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 10/2019/HNGĐ-ST ngày 14/6/2019 của Tòa án nhân dân quận Nam Từ Liêm bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 71/2019/QĐXX-PT ngày 06/8/2019, Quyết định tạm ngừng phiên tòa số 77/2019/QĐPT-HNGĐ ngày 28/8/2019, giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: Anh Dương H C, sinh năm 1979.

Nơi ĐKKHKT: Số 4 trại Hòa Bình, phường Phố Huế, quận Hai Bà Trưng, Thành phố Hà Nội.

Chỗ ở hiện nay: Số 11 ngách 26/105 phố Thanh Am, Tổ dân phố 25, phường Thượng Thanh, quận Long Biên, Thành phố Hà Nội. (Có mặt)

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của Nguyên đơn: Luật sư Trần Thị Ninh thuộc Văn phòng Luật sư Hằng Nga, Đoàn Luật sư Thành phố Hà Nội. (Có mặt)

2. Bị đơn: Chị Nguyễn T H, sinh năm 1985.

ĐKNKTT: Tổ dân phố số 5, phường Phú Đô, quận Nam Từ Liêm, Thành phố Hà Nội.

Địa chỉ nơi làm việc: Số 500D Nguyễn Trãi, phường Lái Thiêu, thị xã Thuận An, tỉnh Bình Dương. (Có mặt)

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Trong đơn xin ly hôn, bản tự khai và trong quá trình tham gia tố tụng, nguyên đơn anh Dương H C trình bày:

Anh Dương H C và chị Nguyễn T H ly hôn vào năm 2015. Theo nội dung Bản án số 01/2015/HNGĐ-ST ngày 05/02/2015 của Tòa án nhân dân quận Nam Từ Liêm (có hiệu lực pháp luật kể từ ngày 19/5/2015 theo Quyết định đình chỉ xét xử phúc thẩm số 15/2015/HDGD-PT ngày 19/5/2015 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội) thì cháu Dương Nguyễn Hương Giang, sinh ngày 25/10/2010 là con chung của anh Cường, chị H được giao cho chị Nguyễn T H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng sau khi ly hôn.

Tuy nhiên, tính đến thời điểm anh C viết đơn khởi kiện (29/11/2018), anh C cho rằng chị H đã không thực hiện đầy đủ trách nhiệm nuôi dưỡng con cái, cụ thể như sau:

- Chị H chưa có công ăn việc làm ổn định, thường xuyên vắng nhà, từ tháng 9/2018 đến nay để con cho bà ngoại (bà Nguyễn Thị Hảo) nuôi dưỡng. Nhà chỉ có hai bà cháu ở với nhau, bà ngoại đã nhiều tuổi nên không có nhiều điều kiện thường xuyên cho cháu đi học, dạy dỗ cháu học hành, đôi lúc phải nhờ người khác đưa đón cháu đi học;

- Nhà của bà Hảo tại số 75, Tổ dân phố số 4 phường Phú Đô, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội (là nơi đăng ký hộ khẩu) đã bán, hiện đang ở khu vực Cầu Đôi, phường Phú Đô, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội là nhà xây trên đất nông nghiệp;

- Vì chị H không lo được cho con, nên toàn bộ học phí, sách vở, quần áo, học hành của cháu Dương Nguyễn Hương Giang do anh C thường xuyên qua lại lo lắng, chu cấp từ năm 2017 đến nay;

- Bản thân anh C có điều kiện kinh tế và chỗ ở ổn định: lương công chức, có nhà cho thuê để tăng thêm thu nhập. Bố mẹ anh C là giáo viên về hưu nên có trình độ, học thức để giúp đỡ anh nuôi dạy cháu Giang.

Từ những căn cứ nêu trên, anh Dương H C yêu cầu Tòa án giao cháu Dương Nguyễn Hương Giang cho anh Được trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng sau khi ly hôn, anh C không yêu cầu chị H có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con.

Bị đơn là chị Nguyễn T H trình bày: Chị H hiện đang làm việc cho Công ty CP thương mại đầu tư và phát triển PNT có địa chỉ tại 18/43 đường số 8, phường 11, quận Gò Vấp, thành phố Hồ Chí Minh. Do điều kiện công việc nên Công ty cử chị H vào Sài Gòn công tác 06 tháng từ ngày 01/9/2018 đến 01/4/2019, nên trong thời gian ấy chị không trực tiếp chăm sóc Giang được, nhưng vẫn đảm bảo cuộc sống, học tập của cháu Giang vì từ khi lấy chồng, mang thai và sinh cháu Giang đến nay thì chị vẫn ở cùng mẹ đẻ là bà Nguyễn Thị Hảo, bà Hảo vẫn giúp chị trong việc chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Giang. Trong thời gian đi công tác, chị có liên lạc với anh C nói anh thỉnh thoảng giành thời gian về thăm con. Nay anh C làm đơn xin thay đổi quyền nuôi con thì chị H không đồng ý, vì cho rằng bản thân chị vẫn đáp ứng được việc thăm nom, chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Giang, mặt khác hiện anh C đã có gia đình và con nhỏ.

Tại bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 10/2019/HNGĐ-ST ngày 14/6/2019, Tòa án nhân dân quận Nam Từ Liêm đã quyết định: Không chấp nhận đơn khởi kiện của anh Dương H C về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn. Ngoài ra Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và thông báo quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Ngày 17/6/2019, anh Dương H C có đơn kháng cáo đề nghị cấp phúc thẩm xem xét lại bản án sơ thẩm theo hướng giao con chung cháu Dương Nguyễn Hương Giang cho anh trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng và không yêu cầu chị H cấp dưỡng nuôi con.

Tại phiên tòa phúc thẩm, anh C vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện và yêu cầu kháng cáo.

Luật sư của anh C trình bày: Chị H trong thời gian 01 năm qua đã thay đổi chỗ ở từ Hà Nội vào thành phố Hồ Chí Minh và bây giờ là ở Bình Dương, thu nhập không ổn định. Trong thời gian chị H vào công tác tại thành phố Hồ Chí Minh, cháu Hương Giang được bà ngoại chăm sóc. Đến tháng 6/2019, chị H chuyển chỗ ở và chuyển trường học cho cháu Hương Giang vào trong tỉnh Bình Dương đã làm xáo trộn cuộc sống của cháu. Đối với anh Cường, anh có đủ điều kiện về vật chất, nơi ăn chốn ở ổn định để đảm bảo cho cháu có điều kiện sống ổn định tại Hà Nội. Bên cạnh đó, do tính chất công việc hành chính nên anh có thời gian để chăm sóc, đưa đón cháu đi học. Từ phân tích trên, đề nghị HĐXX xem xét chấp nhận đơn kháng cáo, đơn khởi kiện của anh C giao cháu Hương Giang cho anh C trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng.

Chị H không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Cường. Do anh C có ý kiến cho rằng chị vào Nam công tác đã bỏ bê việc chăm sóc con nên chị đã đưa

cháu Dương Nguyễn Hương Giang cùng mẹ đẻ bà Nguyễn Thị Hảo chuyển vào tỉnh Bình Dương sống cùng chị. Cháu Hương Giang đang theo học tại lớp 4/1 Trường tiểu học Phan Chu Trinh, phường Lái Thiêu, Thuận An, Bình Dương năm học 2019 - 2020. Cháu Hương Giang có cuộc sống đảm bảo về vật chất và tinh thần được phát triển toàn diện về mọi mặt.

Các đương sự không thống nhất được với nhau về việc giải quyết vụ án, đồng thời giữ nguyên quan điểm đã trình bày tại cấp sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hà Nội nêu quan điểm về việc giải quyết vụ án: Về chấp hành pháp luật của Thẩm phán và HĐXX tuân thủ đúng các quy định của pháp luật, đương sự đã thực hiện tuân theo pháp luật đúng quy định của Bộ Luật tố tụng dân sự. Về tố tụng: Anh Dương H C làm đơn kháng cáo trong thời hạn luật định và nộp dự phí kháng cáo hợp lệ.

Về nội dung: Sau khi anh Cường, chị H ly hôn, cháu Hương Giang ở với chị H và bà ngoại. Trong năm 2018, chị H công tác tại thành phố Hồ Chí Minh nên đã để cháu Hương Giang cho bà ngoại chăm sóc tại Hà Nội. Tháng 6/2019, chị H đã chuyển cháu Hương Giang vào tỉnh Bình Dương sinh sống và học tập tại đây cùng với mình. Trong khi đó, anh Cường điều kiện đảm bảo cho cháu Hương Giang có cuộc sống ổn định tại Hà Nội là môi trường quen thuộc của cháu từ khi sinh ra. Từ phân tích trên, đề nghị HĐXX áp dụng khoản 2 điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu kháng cáo của anh Dương H C, sửa án sơ thẩm theo hướng giao cháu Hương Giang cho anh Cường trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Về cấp dưỡng nuôi con, anh Cường không yêu cầu nên đề nghị không xem xét, giải quyết.

Sau khi xem xét, đánh giá khách quan toàn diện những tài liệu chứng cứ được thẩm tra tại phiên tòa. Căn cứ kết quả tranh tụng tại phiên tòa, lời trình bày của đương sự, quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về tố tụng:

Đơn kháng cáo của anh Dương H C là hợp lệ, được xem xét giải quyết theo thủ tục phúc thẩm.

Về người tham gia tố tụng, tại cấp sơ thẩm, Tòa án đưa bà Nguyễn Thị Hảo mẹ đẻ của chị H tham gia với tư cách người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan. Hội đồng xét xử nhận thấy, theo Luật hôn nhân và gia đình quy định nghĩa vụ và quyền của cha mẹ là trông nom, nuôi dưỡng, chăm sóc, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của con chưa thành niên. Bà Nguyễn Thị Hảo – mẹ đẻ chị H không có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Giang sau khi anh Cường và chị H ly hôn. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm đưa bà Nguyễn Thị Hảo tham gia tố tụng với tư cách là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là không cần thiết.

[2] Xét nội dung kháng cáo của anh Dương H C xin được thay đổi nuôi con sau ly hôn, Hội đồng xét xử thấy rằng:

Năm 2015, anh Dương H C và chị Nguyễn T H đã được Tòa án nhân dân quận Nam Từ Liêm giải quyết ly hôn theo Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 01/2015/HNGĐ-ST ngày 05/02/2015 và Quyết định đình chỉ xét xử phúc thẩm số 15/2015/HNGĐ-PT ngày 19/5/2015 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội. Anh chị có 01 con chung cháu Dương Nguyễn Hương Giang, sinh ngày 25/10/2010. Tòa án đã giao cháu Dương Nguyễn Hương Giang cho chị Nguyễn T H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, anh C không phải cấp dưỡng nuôi con cho chị H. Anh C làm đơn yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con vì cho rằng chị H không thực hiện nghĩa vụ chăm sóc, nuôi dưỡng con chung. Hiện chị H đang sinh sống, làm việc ở thành phố Hồ Chí Minh, giao cháu Giang cho bà ngoại là bà Nguyễn Thị Hảo chăm sóc, nuôi dưỡng. Bà Hảo hiện đang sinh sống tại nhà xây dựng trên phần đất nông nghiệp, những người sống xung quanh phức tạp.

Xét thấy: Theo quy định tại Điều 81 Luật hôn nhân gia đình thì việc giao con cho ai nuôi dưỡng là căn cứ vào quyền lợi mọi mặt của con chưa thành niên. Về điều kiện kinh tế và chỗ ở sau khi ly hôn, anh Dương H C đang công tác tại Phòng tổng hợp – Văn phòng HĐND Thành phố Hà Nội, thu nhập bình quân 10.224.000 đồng/tháng. Về chỗ ở, anh C đang cư trú tại nhà số 11 ngách 26/105 phố Thanh Am, tổ dân phố 25, phường Thượng Thanh, quận Long Biên, Thành phố Hà Nội đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho anh cùng vợ chị Đinh Thị Hằng Nga. Về phía chị H, chị là nhân viên hành chính nhân sự của Công ty CP Thương mại Đầu tư và Phát triển PNT, thu nhập 15.000.000 đồng/tháng. Chị H cung cấp giấy xác nhận của Ngân hàng về việc chị có số tiền tiết kiệm 1.000.000.000 đồng (một tỷ đồng). Hiện chị đã đưa cháu Hương Giang cùng mẹ đẻ bà Hảo vào Bình Dương sống cùng chị. Như vậy, về điều kiện kinh tế, điều kiện chỗ ở sau ly hôn, anh C và chị H đều có chỗ ở đảm bảo và có công việc làm với thu nhập ổn định để nuôi dưỡng chăm sóc con chung.

Hội đồng xét xử nhận thấy, từ khi anh Cường, chị H ly hôn, cháu Hương Giang ở với mẹ và bà ngoại. Từ tháng 9/2018, chị H công tác tại thành phố Hồ Chí Minh và hiện tại đang làm việc tại tỉnh Bình Dương. Cháu Hương Giang ở với bà ngoại và học tập tại lớp 3A Trường tiểu học Phú Đô, quận Nam Từ Liêm, Hà Nội. Trong thời gian đó, anh C thường xuyên chăm sóc, lo lắng, sách vở, quần áo học hành cho cháu Hương Giang. Theo ý kiến của cô giáo chủ nhiệm của cháu Giang cung cấp: Anh C là bố của cháu Giang thường xuyên trao đổi với cô để nắm bắt mọi vấn đề liên quan đến cháu Giang, còn chị H vì ở xa nên thỉnh thoảng có trao đổi qua điện thoại; gần đây thì bà ngoại của cháu Giang có yêu cầu nhà trường thông báo mọi khoản chi phí liên quan đến học tập của cháu Giang cho bà để bà đóng góp. Anh C đã thực hiện đúng nghĩa vụ của người bố đối với con đẻ của mình. Về phía chị H tại cấp sơ thẩm chị trình bày đã có kế hoạch làm việc tại Hà Nội để đảm bảo cho cháu Giang sinh sống, học tập ổn định tại quận Nam Từ Liêm. Tòa án cấp

sơ thẩm vẫn giữ nguyên quyết định giao cháu Hương Giang cho chị H với lý do không làm xáo trộn sinh hoạt, cuộc sống hiện tại của cháu. Tuy nhiên, trên thực tế, chị H cung cấp chứng cứ, ngày 24/6/2019 chị đã đăng ký tạm trú cho cháu Dương Nguyễn Hương Giang tại địa chỉ số 500D Nguyễn Trãi, phường Lái Thiêu, thị xã Thuận An, tỉnh Bình Dương. Như vậy, từ tháng 6/2019, sau phiên tòa sơ thẩm, chị H đã đưa cháu Hương Giang cùng mẹ đẻ bà Hảo vào sống cùng mình tại tỉnh Bình Dương. Cháu Dương Nguyễn Hương Giang hiện đang theo học lại lớp 4/1 Trường tiểu học Phan Chu Trinh, phường Lái Thiêu, Thuận An, Bình Dương. Như vậy, chị H đã không tuân thủ các nội dung đã cam đoan tại cấp sơ thẩm đảm bảo cho cháu Hương Giang có cuộc sống ổn định, không bị xáo trộn bởi lý do công việc của mình. Trong khi đó, anh C là công chức có thu nhập ổn định, ngoài ra có thu nhập tăng thêm từ việc cho thuê nhà, có bố mẹ là giáo viên nghỉ hưu hỗ trợ cho anh C trong việc chăm sóc, dạy dỗ cháu Giang. Chị Đinh Thị Hằng Nga là vợ hiện tại của anh C cũng rất ủng hộ, hỗ trợ anh C nên anh C được Tòa án giao trực tiếp nuôi dưỡng chăm sóc cháu Giang. Do vậy, HĐXX thấy việc xin được trực tiếp nuôi cháu Hương Giang của anh C có căn cứ để chấp nhận. Về cấp dưỡng nuôi con, anh C không yêu cầu nên Tòa án không xem xét giải quyết.

[3] Về án phí: Do yêu cầu kháng cáo của anh C được chấp nhận nên không phải chịu án phí phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào: Khoản 2 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Điều 81, 82, 83 Luật Hôn nhân và gia đình;

Khoản 1 Điều 28, Điều 35, Điều 39, Điều 271, Điều 273 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Luật phí và lệ phí số 97 ngày 25/11/2015, Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

Xử:

1. Chấp nhận đơn kháng cáo của anh Dương H C, sửa bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 10/2019/HNGĐ-ST ngày 14/6/2019 của Tòa án nhân dân quận Nam Từ Liêm. Cụ thể:

Về con chung, anh Dương H C và chị Nguyễn T H có 01 con chung cháu Dương Nguyễn Hương Giang, sinh ngày 25/10/2010. Giao cháu Dương Nguyễn Hương Giang cho anh C trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Về cấp dưỡng nuôi con, anh C không yêu cầu nên Tòa án không xem xét giải quyết. Tạm miễn việc cấp dưỡng nuôi con của chị H cho đến khi các bên có yêu cầu hoặc có sự thay đổi khác.

Việc chăm sóc, nuôi dưỡng con chung được đảm bảo cho đến khi con chung đủ 18 tuổi hoặc có sự thay đổi khác. Không ai được ngăn cản quyền thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung.

2. Về án phí: Anh Dương H C phải chịu 300.000 đồng án phí sơ thẩm, được trừ vào số tiền tạm ứng án phí 300.000 đồng đã nộp theo biên lai số 8193 ngày 18/12/2018 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Nam Từ Liêm.

Hoàn trả anh Dương H C số tiền 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tiền án phí phúc thẩm được trừ vào số tiền tạm ứng án phí phúc tại Biên lai thu tiền số 0008581 ngày 18/6/2019 tại Chi cục Thi hành án dân sự quận Nam Từ Liêm.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

1. TAND quận Nam Từ Liêm;
2. VKSND TP Hà Nội;
3. Các đương sự;
4. Chi cục THA quận Nam Từ Liêm;
5. Lưu hồ sơ, VP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Trần Thị Thanh Thảo

